

Programozási Ismeretek

Rendezések

Dr. Gergely Tamás
Dr. Ferenc Rudolf, Dr. Jász Judit, Dr. Kiss Ákos

Szegedi Tudományegyetem
Informatikai Intézet
Szoftverfejlesztés Tanszék

2024

(v0214)

1

Bevezetés

- Bemutakozás

2

Modellezés

- Modellezés
- UML
- Modell, nézet és diagram
- OOP alapfogalmak

3

Objektumorientált programozás

- Bevezetés
- OOP

4

Java alkalmazások

- Bevezetés
- Alapelvek
- Típusok
- Java programok
- Műveletek
- Vezérlés

5

Memória-menedzsment

- Inicializálás
- Memória felszabadítás
- Láthatóság

6

Újrafelhasználhatóság

- Kompozíció és öröklődés
- Végző dolgok
- Osztálytagok
- Hivatkozások és típusuk

7

Polimorfizmus

- Dinamikus polimorfizmus
- Absztrakt osztályok
- Interfészek
- Felsorolás
- Belső osztályok

8

Objektumok tárolása

- Tömbök

- Kollekción
- Generikus kollekción

9

Java

- IO
- Kivételkezelés
- Reflection

10

Java

- GUI
- AWT/Swing
- JFX

11

Java

- Generics
- Anonymous osztályok
- Lambda kifejezések
- Annotations
- Változó paraméterlista

1

Bevezetés

- Bemutakozás

2

Modellezés

- Modellezés
- UML
- Modell, nézet és diagram
- OOP alapfogalmak

3

Objektumorientált programozás

- Bevezetés
- OOP

4

Java alkalmazások

- Bevezetés
- Alapelvek
- Típusok
- Java programok
- Műveletek
- Vezérlés

5

Memória-menedzsment

- Inicializálás
- Memória felszabadítás
- Láthatóság

6

Újrafelhasználhatóság

- Kompozíció és öröklődés
- Végső dolgok
- Osztálytagok
- Hivatkozások és típusuk

7

Polimorfizmus

- Dinamikus polimorfizmus
- Absztrakt osztályok
- Interfészek
- Felsorolás
- Belső osztályok

8

Objektumok tárolása

- Tömbök

- Kollekción
- Generikus kollekción

9

Java

- IO
- Kivételkezelés
- Reflection

10

Java

- GUI
- AWT/Swing
- JFX

11

Java

- Generics
- Anonymous osztályok
- Lambda kifejezések
- Annotations
- Változó paraméterlista

- *Generics*: „általános” típusfüggetlen megoldások, ahol a típus is paraméter lesz
 - Java 5-től használható
 - Hasonló nyelvi elem más nyelveken is létezik (C++-ban például `template`-ek vannak, a működésük teljesen más, de nagyon hasonlóan használhatóak)
- Használatára már láttunk példát (`Collection`-ök)
- De mi is definiálhatunk ilyet


```
public class GenericPoint<I, P extends Number> {
    public double dist(GenericPoint<I, P> p) {
        return Math.sqrt(
            ((x.doubleValue()-p.x.doubleValue()) *
             (x.doubleValue()-p.x.doubleValue())) +
            ((y.doubleValue()-p.y.doubleValue()) *
             (y.doubleValue()-p.y.doubleValue()))
        );
    }
    public String toString() {
        return this.id.toString() + "("
            + this.x.toString() + ","
            + this.y.toString() + ")";
    }
    public GenericPoint(I id, P x, P y) {
        this.id = id;
        this.x = x;
        this.y = y;
    }
    private I id;
    private P x;
    private P y;
}
```

```
public class GenericExample {
    public static void main(String[] args) {
        GenericPoint<String, Integer> p =
            new GenericPoint<String, Integer>("A",
                new Integer(3), new Integer(0));
        GenericPoint<String, Integer> q =
            new GenericPoint<String, Integer>("B",
                new Integer(0), new Integer(4));
        System.out.println("A távolsága " +
            p + " és " + q + " között " + p.dist(q) + ".");
    }
}
```

1

Bevezetés

- Bemutakozás

2

Modellezés

- Modellezés
- UML
- Modell, nézet és diagram
- OOP alapfogalmak

3

Objektumorientált programozás

- Bevezetés
- OOP

4

Java alkalmazások

- Bevezetés
- Alapelvek
- Típusok
- Java programok
- Műveletek
- Vezérlés

5

Memória-menedzsment

- Inicializálás
- Memória felszabadítás
- Láthatóság

6

Újrafelhasználhatóság

- Kompozíció és öröklődés
- Végző dolgok
- Osztálytagok
- Hivatkozások és típusuk

7

Polimorfizmus

- Dinamikus polimorfizmus
- Absztrakt osztályok
- Interfészek
- Felsorolás
- Belső osztályok

8

Objektumok tárolása

- Tömbök

- Kollekción
- Generikus kollekción

9

Java

- IO
- Kivételkezelés
- Reflection

10

Java

- GUI
- AWT/Swing
- JFX

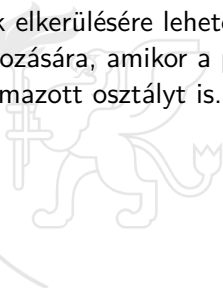
11

Java

- Generics
- **Anonymous osztályok**
- Lambda kifejezések
- Annotations
- Változó paraméterlista

- Java-ban gyakori, hogy az osztályok csak egy interfészt adnak, abból származtatunk, a megfelelő metódust megvalósítjuk vagy felüldefiniáljuk, majd egyetlen objektumot hozunk létre belőle, de az osztályt máshol nem használjuk.
- Ha sok ilyen van (például grafikus programoknál a különböző gombok eseménykezelő osztályai/metódusai), akkor ez nagyon sok plusz osztályt eredményezhet.
- Ennek elkerülésére lehetőségünk van *anonymous* osztályok létrehozására, amikor a példányosítással együtt definiáljuk magát a leszármazott osztályt is.

GUI eseménykezelés anonymous osztállyal

```
import javafx.application.Application;
import javafx.event.ActionEvent;
import javafx.event.EventHandler;
import javafx.scene.Scene;
import javafx.scene.control.Button;
import javafx.scene.layout.StackPane;
import javafx.stage.Stage;

public class HelloWorldJavaFX extends Application {
    public static void main(String[] args) {
        Application.launch(HelloWorldJavaFX.class, args);
    }

    public void start(Stage primaryStage) {
        primaryStage.setTitle("Hello World");
        Button button = new Button();
        button.setText("Hello!");
        button.setOnAction(new EventHandler<ActionEvent>() {
            public void handle(ActionEvent event) {
                System.out.println("Hello World!");
            }
        });

        StackPane panel = new StackPane();
        panel.getChildren().add(button);
        primaryStage.setScene(new Scene(panel, 300, 250));
        primaryStage.show();
    }
}
```

A gomb kezelését
egy „névtelen”
EventHandler
osztállyal oldjuk meg.

Rendezés anonymous osztályokkal

```
public class AnonymousSort {
    static void print(Elem[] t) {
        for (int i = 0; i < t.length; ++i)
            System.out.println(t[i]);
        System.out.println();
    }
    public static void main(String[] args) {
        Elem[] t = new Elem[6];
        for (int i = 0; i < t.length; ++i)
            t[i] = new Elem(Math.random());
        print(t);
        Arrays.sort(t, new Comparator<Elem>() {
            public int compare(Elem o1, Elem o2) {
                return o1.i < o2.i ? -1 : o1.i == o2.i ? 0 : 1;
            }
        });
        print(t);
        Arrays.sort(t, new Comparator<Elem>() {
            public int compare(Elem o1, Elem o2) {
                return o1.i < o2.i ? 1 : o1.i == o2.i ? 0 : -1;
            }
        });
        print(t);
    }
}
```

```
import java.util.*;

class Elem {
    double i;
    public Elem(double n) {
        i = n;
    }
    public String toString() {
        return new Double(i).toString();
    }
}
```

```
0.670622835353805
0.48498272610018545
0.4711622073991235
0.5969017966509536
0.5262076339903371
0.3639718426628512

0.3639718426628512
0.4711622073991235
0.48498272610018545
0.5262076339903371
0.5969017966509536
0.670622835353805

0.670622835353805
0.5969017966509536
0.5262076339903371
0.48498272610018545
0.4711622073991235
0.3639718426628512
```

1

Bevezetés

- Bemutakozás

2

Modellezés

- Modellezés
- UML
- Modell, nézet és diagram
- OOP alapfogalmak

3

Objektumorientált programozás

- Bevezetés
- OOP

4

Java alkalmazások

- Bevezetés
- Alapelvek
- Típusok
- Java programok
- Műveletek
- Vezérlés

5

Memória-menedzsment

- Inicializálás
- Memória felszabadítás
- Láthatóság

6

Újrafelhasználhatóság

- Kompozíció és öröklődés
- Végső dolgok
- Osztálytagok
- Hivatkozások és típusuk

7

Polimorfizmus

- Dinamikus polimorfizmus
- Absztrakt osztályok
- Interfészek
- Felsorolás
- Belső osztályok

8

Objektumok tárolása

- Tömbök

- Kollekción
- Generikus kollekción

9

Java

- IO
- Kivételkezelés
- Reflection

10

Java

- GUI
- AWT/Swing
- JFX

11

Java

- Generics
- Anonymous osztályok
- **Lambda kifejezések**
- Annotations
- Változó paraméterlista

- Java 8-tól használhatóak
- Funkcionális interfész: olyan Java interface osztály, amely egyetlen absztrakt metódust deklarál.
- Funkcionális interfész esetén az *anonymous osztály* kiváltható egy *lambda kifejezéssel*.
- A lambda kifejezés részei:
 - paraméter-lista, pl: (int a, int b)
 - a „nyíl” token, pl: ->
 - a metódus „törzse”, pl:
 - a + b, vagy
 - { return a + b; }

```
Comparator<Elem> rev =  
    (Elem lhs, Elem rhs) -> rhs.compareTo(lhs);
```

GUI eseménykezelés lambda kifejezéssel

```
import javafx.application.Application;
import javafx.event.ActionEvent;
import javafx.event.EventHandler;
import javafx.scene.Scene;
import javafx.scene.control.Button;
import javafx.scene.layout.StackPane;
import javafx.stage.Stage;

public class HelloWorldJavaFXLambda extends Application {
    public static void main(String[] args) {
        Application.launch(HelloWorldJavaFX.class, args);
    }

    public void start(Stage primaryStage) {
        primaryStage.setTitle("Hello World");
        Button button = new Button();
        button.setText("Hello!");
        button.setOnAction( (ActionEvent event) ->
            { System.out.println("Hello World!"); }
        );

        StackPane panel = new StackPane();
        panel.getChildren().add(button);
        primaryStage.setScene(new Scene(panel, 300, 250));
        primaryStage.show();
    }
}
```

A gomb kezelését
egy lambda kifejezés
segítségével
oldjuk meg.

Rendezés lambda kifejezésekkel

```
public class LambdaSort {  
    static void print(Elem[] t) {  
        for (int i = 0; i < t.length; ++i)  
            System.out.println(t[i]);  
        System.out.println();  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        Elem[] t = new Elem[6];  
        for (int i = 0; i < t.length; ++i)  
            t[i] = new Elem(Math.random());  
        print(t);  
        Arrays.sort(t, (Elem o1, Elem o2) ->  
            o1.i < o2.i ? -1 : o1.i == o2.i ? 0 : 1  
        );  
        print(t);  
        Arrays.sort(t, (Elem o1, Elem o2) ->  
            o1.i < o2.i ? 1 : o1.i == o2.i ? 0 : -1  
        );  
        print(t);  
    }  
}
```

```
import java.util.*;  
  
class Elem {  
    double i;  
    public Elem(double n) {  
        i = n;  
    }  
    public String toString() {  
        return new Double(i).toString();  
    }  
}
```

```
0.5399893832611472  
0.44883158389360434  
0.3383143020290039  
0.9287707944076115  
0.34136452251445537  
0.557972509532498  
  
0.3383143020290039  
0.34136452251445537  
0.44883158389360434  
0.5399893832611472  
0.557972509532498  
0.9287707944076115  
  
0.9287707944076115  
0.557972509532498  
0.5399893832611472  
0.44883158389360434  
0.34136452251445537  
0.3383143020290039
```

- Előfordulhat, hogy a lambda kifejezés által olyan metódust szeretnénk megadni, ami már létezik
- Ilyenkor használható a metódus referencia (*method reference*):
 - `OsztalyNev::MetodusNev`

```
Comparator<Elem> rev = Elem::inverz;
```


Rendezés metódus referenciával

```
import java.util.*;

class Elem implements Comparable<Elem> {
    double i;
    public Elem(double n) {
        i = n;
    }
    public int compareTo(Elem rhs) {
        return this.i < rhs.i ? -1 :
            this.i == rhs.i ? 0 : 1;
    }
    public int inverse(Elem rhs) {
        return rhs.compareTo(this);
    }
    public String toString() {
        return new Double(i).toString();
    }
}
```

```
public class MethodReferenceSort {
    static void print(Elem[] t) {
        for (int i = 0; i < t.length; ++i)
            System.out.println(t[i]);
        System.out.println();
    }
    public static void main(String[] args) {
        Elem[] t = new Elem[5];
        for (int i = 0; i < t.length; ++i)
            t[i] = new Elem(Math.random());
        print(t);
        Arrays.sort(t);
        print(t);
        Arrays.sort(t, Elem::inverse);
        print(t);
    }
}
```

```
int inverse(Elem this, Elem rhs)
```

```
0.06897892343842582
0.5658227383739235
0.39999500152141854
0.40746483233734965
0.7595069833733569
```

```
0.06897892343842582
0.39999500152141854
0.40746483233734965
0.5658227383739235
0.7595069833733569
```

```
0.7595069833733569
0.5658227383739235
0.40746483233734965
0.39999500152141854
0.06897892343842582
```

1

Bevezetés

- Bemutakozás

2

Modellezés

- Modellezés
- UML
- Modell, nézet és diagram
- OOP alapfogalmak

3

Objektumorientált programozás

- Bevezetés
- OOP

4

Java alkalmazások

- Bevezetés
- Alapelvek
- Típusok
- Java programok
- Műveletek
- Vezérlés

5

Memória-menedzsment

- Inicializálás
- Memória felszabadítás
- Láthatóság

6

Újrafelhasználhatóság

- Kompozíció és öröklődés
- Végső dolgok
- Osztálytagok
- Hivatkozások és típusuk

7

Polimorfizmus

- Dinamikus polimorfizmus
- Absztrakt osztályok
- Interfészek
- Felsorolás
- Belső osztályok

8

Objektumok tárolása

- Tömbök

- Kollekción
- Generikus kollekción

9

Java

- IO
- Kivételkezelés
- Reflection

10

Java

- GUI
- AWT/Swing
- JFX

11

Java

- Generics
- Anonymous osztályok
- Lambda kifejezések
- **Annotations**
- Változó paraméterlista

- A Java annotációk meta-adatot hordoznak
- Formájuk:
 - `@Annotation(field = value)`
- Mire alkalmazhatóak:
 - Annotáció, Konstruktor, Attribútum, Változó, Metódus, Csomag, Paraméter, Osztály, Interface, Enum, Típushasználat, Generics típus paraméter
- Érvényességük:
 - Csak forrás, Osztály, Futásidő (reflection)

- Java nyelvi annotációk
 - `@Override`
 - Ha a metódus nem override, akkor fordítási hibát kapunk
 - `@Deprecated`
 - A metódus „elavult”, nem kellene használni
 - `@SuppressWarnings(value)`
 - Fordítási warningokat lehet vele kikapcsolni
 - Saját annotációk

```
public @interface Author {  
    String first();  
    String last();  
}
```

- Java unit teszt framework
- Használatához szükséges a megfelelő JUnit osztálykönyvtár (classpath-en):
 - JUnit 4: `junit.jar`, `harmcrest-core.jar`
 - JUnit 5: `junit-platform-launcher`, `junit-jupiter-engine`, `junit-vintage-engine`
- Annotation-ök segítségével definiálhatók
 - Tesztek
 - Teszt suite-ok
- Futtatás
 - JUnit 4:

```
$ java org.junit.runner.JUnitCore Teszt
```
 - JUnit 5:

```
$ java -jar junit-platform-console-standalone-1.4.0.jar  
-d TesztDir
```

```
import org.junit.*;

public class Teszt4 {
```

```
    @Test
    public void testKerulet() {
        Assert.assertEquals("Kor_kerulet", 2.0 * Math.PI,
            (new Kor(1.0)).kerulet(), 1e-12);
        Assert.assertEquals("Negyzet_kerulet", 4.0,
            (new Negyzet(1.0)).kerulet(), 1e-12);
        Assert.assertEquals("Teglalap_kerulet", 10.0,
            (new Teglalap(1.0, 4.0)).kerulet(), 1e-12);
    }
    @Test
    public void testTerulet() {
        Assert.assertEquals("Kor_terulet", Math.PI,
            (new Kor(1.0)).terulet(), 1e-12);
        Assert.assertEquals("Negyzet_terulet", 1.0,
            (new Negyzet(1.0)).terulet(), 1e-12);
        Assert.assertEquals("Teglalap_terulet", 4.0,
            (new Teglalap(1.0, 4.0)).terulet(), 1e-12);
    }
}
```

```
    @BeforeClass
    public static void setupAllTests() {
    }
    @Before
    public void setupSingleTest() {
    }
    @After
    public void teardownSingleTest() {
    }
    @AfterClass
    public static void teardownAllTests() {
    }
```

```
import org.junit.jupiter.api.*;
```

```
public class Teszt5 {
```

```
@Test
```

```
public void testKerulet() {
```

```
    Assertions.assertEquals("Kor_kerulet", 2.0 * Math.PI,  
        (new Kor(1.0)).kerulet(), 1e-12);
```

```
    Assertions.assertEquals("Negyzet_kerulet", 4.0,  
        (new Negyzet(1.0)).kerulet(), 1e-12);
```

```
    Assertions.assertEquals("Teglalap_kerulet", 10.0,  
        (new Teglalap(1.0, 4.0)).kerulet(), 1e-12);
```

```
}
```

```
@Test
```

```
public void testTerulet() {
```

```
    Assertions.assertEquals("Kor_terulet", Math.PI,  
        (new Kor(1.0)).terulet(), 1e-12);
```

```
    Assertions.assertEquals("Negyzet_terulet", 1.0,  
        (new Negyzet(1.0)).terulet(), 1e-12);
```

```
    Assertions.assertEquals("Teglalap_terulet", 4.0,  
        (new Teglalap(1.0, 4.0)).terulet(), 1e-12);
```

```
}
```

```
}
```

```
@BeforeAll
```

```
public static void setupAllTests() {  
}
```

```
@BeforeEach
```

```
public void setupSingleTest() {  
}
```

```
@AfterEach
```

```
public void teardownSingleTest() {  
}
```

```
@AfterAll
```

```
public static void teardownAllTests() {  
}
```

JUnit4 és JUnit5 test suites

```
import org.junit.runner.*;
import org.junit.runners.*;

@RunWith(Suite.class)
@Suite.SuiteClasses({ Teszt4.class })
public class TesztSuite4 {
}
```

```
import org.junit.platform.suite.api.*;
import org.junit.platform.runner.*;
import org.junit.runner.*;

@RunWith(JUnitPlatform.class)
@SelectClasses(Teszt5.class)
public class TesztSuite5 {
}
```


1

Bevezetés

- Bemutakozás

2

Modellezés

- Modellezés
- UML
- Modell, nézet és diagram
- OOP alapfogalmak

3

Objektumorientált programozás

- Bevezetés
- OOP

4

Java alkalmazások

- Bevezetés
- Alapelvek
- Típusok
- Java programok
- Műveletek
- Vezérlés

5

Memória-menedzsment

- Inicializálás
- Memória felszabadítás
- Láthatóság

6

Újrafelhasználhatóság

- Kompozíció és öröklődés
- Végső dolgok
- Osztálytagok
- Hivatkozások és típusuk

7

Polimorfizmus

- Dinamikus polimorfizmus
- Absztrakt osztályok
- Interfészek
- Felsorolás
- Belső osztályok

8

Objektumok tárolása

- Tömbök

- Kollekción
- Generikus kollekción

9

Java

- IO
- Kivételkezelés
- Reflection

10

Java

- GUI
- AWT/Swing
- JFX

11

Java

- Generics
- Anonymous osztályok
- Lambda kifejezések
- Annotations
- **Változó paraméterlista**

Java változó paraméterlista

```
public class VarArgs {  
    public void vmethod(int... va) {  
        System.out.println("Params:" + va.length);  
        for(int i : va) {  
            System.out.println(i);  
        }  
    }  
    public static void main(String[] args) {  
        VarArgs v = new VarArgs();  
        v.vmethod(1,7,8,9);  
        v.vmethod(1,5);  
        v.vmethod(2,2,7,8,3,8,9);  
    }  
}
```

Params:4

1

7

8

9

Params:2

1

5

Params:7

2

2

7

8

3

8

9

Köszönöm a figyelmet!

